

MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Mestský úrad, Obchodná č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni

Číslo: XIV/2020
Dňa: 12.08.2020

K bodu programu: č. 7

Názov materiálu: **Žiadosť o povolenie osadenia pamätných tabúl Stolperstein na území mesta Stará Ľubovňa**

Materiál obsahuje: Návrh uznesenia
Dôvodovú správu
Žiadosť o povolenie osadenia pamätných tabúl
Stolperstein na území mesta Stará Ľubovňa

Materiál predkladá: PhDr. Ľuboš Tomko,
primátor mesta

Materiál vypracovala: PaedDr. Eva Kollárová

Podpis: _____

Materiál prerokovaný

na zasadnutí Komisie vzdelávania, kultúry a cestovného ruchu 16.06.2020

Prijaté uznesenie:

Komisia prerokovala Žiadosť o povolenie osadenia pamätných tabúl Stolperstein na území mesta Stará Ľubovňa a odporúča MsZ schváliť osadenie pamätných tabúl Stolperstein na území Mesta Stará Ľubovňa v zmysle predloženého návrhu.

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni schvaľuje osadenie pamätných tabúl Stolperstein na území mesta Stará Ľubovňa v zmysle predloženého návrhu.

Dôvodová správa

Občianske združenie UM UM, o. z. v spolupráci so slovenskou organizáciou Antikomplex a nemeckými partnermi chce do Starej Ľubovne priniesť projekt Stolperstein, ktorý je zásadný v boji proti xenofóbii a náboženskej nenávisti. Nemecký projekt Stolperstein je ucelený koncept osadzovania zlatých (bronzových) kamenných kociek s rozmermi 10 x 10 cm na pamiatku obetí holokaustu, realizovaný po celej Európe na miestach, kde obeť holokaustu žili.

V období pred druhou svetovou vojnou žilo v Starej Ľubovni veľa príslušníkov židovského náboženstva, z ktorých mnohí mali v spoločnosti významné postavenie. Dnes však už nikto zo židovského etnika v našom meste nežije a spomienka na nich sa pomaly vytráca spoločne s pamätníkmi udalostí medzivojnového obdobia. V meste sa nenachádza žiadny pamätník, ktorý by pripomínal týchto ľudí, ktorí kedysi tvorili významnú zložku ľubovnianskej spoločnosti. Spôsob osadenia bronzových kameňov projektu Stolperstein nenaruší kolorit historického námestia Starej Ľubovne a zároveň je zásadným prvkom, ktorý môže sprítomniť históriu mesta, ako pre obyvateľov, tak aj pre návštevníkov mesta.

Dva kamene budú venované významnej rodine Blayerovcov, ktorým v medzivojnovom období patrila Provinčný dom, kde kedysi sídlil Okresný úrad a dnes tam sídli mestská galéria. Taktiež im patrila kníhtlačiareň na rohu námestia, kde je dnes sídlo ČSOB banky. Dva kamene budú venované menovite matke Anne Blayerovej a jej synovi Elemerovi Blayerovi, ktorí zahynuli v koncentračnom tábore.

Dva kamene budú osadené na chodníku pred Provinčným domom, adresa: Nám. sv. Mikuláša 12. V tomto dome mala rodina Blayerovcov v medzivojnovom období trvalé bydlisko.

Osadenie bronzových tabuliek Stolperstein by malo byť realizované v rámci programu festivalu UM UM v mesiaci august.

PhDr. Ľuboš Tomko
Primátor mesta Stará Ľubovňa

Mestský úrad Stará Ľubovňa
Obchodná 1,
Stará Ľubovňa
064 01

VEC: Žiadosť o povolenie osadenia pamätných tabúl Stolperstein:

Občianske združenie UM UM, o.z. v spolupráci so slovenskou organizáciou Antikomplex a nemeckými partnermi, chce do Starej Ľubovne priniesť projekt Stolperstein, ktorý je zásadný v boji proti xenofóbii a náboženskej nenávisti.

Nemecký projekt Stolperstein je ucelený koncept osadzovania zlatých (bronzových) kamenných kociek o rozmere 10 x 10 cm, na pamiatku obetí holokaustu, realizovaný po celej Európe na miestach, kde obeť holokaustu žili. V rámci tohoto projektu žiadame mesto Stará Ľubovňa o povolenie osadenia týchto tabúl.

Zdôvodnenie:

V období pred druhou svetovou vojnou žilo v Starej Ľubovni veľké množstvo príslušníkov židovského náboženstva, z ktorých mnohí zastávali v spoločnosti významné postavenie. Dnes však už nikto zo židovského etnika v našom meste nežije a spomienka na nich sa pomaly vytráca spoločne s pamätníkmi udalosti medzivojnového obdobia. Taktiež sa nenachádza v našom meste žiaden pamätník, ktorý by pripomínal túto kedysi významnú zložku ľubovnianskej spoločnosti.

Spôsob osadenia bronzových kameňov projektu Stolperstein, žiadnym spôsobom nenarúša kolorit historického námestia Starej Ľubovne a zároveň je zásadným prvkom, ktorý môže sprítomniť históriu mesta, ako pre obyvateľov, tak aj pre návštevníkov mesta.

Komu budú kamene venované:

Dva kamene budú venované významnej rodine Blayerovcov, ktorým v medzivojnovom období patrila Provinčný dom, kde kedysi sídlil Okresný úrad a dnes tam sídli mestská galéria. Taktiež im patrila kníhtlačiareň na rohu námestia, kde je dnes sídlo ČSOB banky. Dva kamene budú venované menovite matke Anne Blayerovej a jej synovi Elemerovi Blayerovi, ktorí zahynuli v koncentračnom tábore. Z ďalších členov rodiny vieme, že, otec zomrel ešte pred vojnou a jedna sestra a brat vojnu prežili a odišli do zahraničia.

V prílohe pripájame dokumenty *A page of Testimony* z medzinárodnej inštitúcie *The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority* (<https://www.yadvashem.org/about>).

Miesto osadenia:

Dva kamene budú osadené na chodníku pred Provinčným domom, adresa Nám. sv. Mikuláša 12. V tomto dome mala rodina Blayerovcov v medzivojnovom období trvalé bydlisko.

Financie:

Projekt je finančne zabezpečený, preto finančný príspevok od mesta nepožadujeme.

Udržateľnosť:

Po osadení tabuliek nie je nutná prakticky žiadna ďalšia údržba. V časovom horizonte nasledujúcich rokov, chce občianske združenie UM UM, o.z. vytvoriť každoročnú tradíciu pripomínania si obetí holokaustu zo Starej Ľubovne, nakoľko ich počet sa ráta v radoch stoviek.

Čas realizácie:

Osadenie bronzových tabuliek Stolperstein by sme chceli zrealizovať v rámci off-programu festivalu UM UM v mesiaci Júl alebo August. Organizátori sa zároveň zaručujú, že udalosť prebehne v súlade so všetkými hygienickými nariadeniami a odporúčaniami zodpovedajúcimi aktuálnej epidemiologickej situácii.

Vypracovali: Mgr. Martin Jakubčo,
 MgA. Mária Smreková
 Mgr. Tomáš Senko PhD.

Odkazy na webové stránky organizátorov a spolupracovníkov projektu:

UM UM, o.z.: <https://umumfestival.com/en/contacts/>

Stolperstein: <http://www.stolpersteine.eu/en/>

Antikomplex: <https://antikomplex.webnode.sk/>

Príklady realizácie osadenia tabúl Stolperstein